

40000, м. Суми, вул. Петропавлівська, 68
тел: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, веб-сайт: www.vkdka.org

68 Petropavlivska Street, Sumy, 40000 Ukraine
phone: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, web-site: www.vkdka.org

РІШЕННЯ

про притягнення до дисциплінарної відповідальності

19 червня 2025 року

м. Суми

Дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області у складі: голови палати Сергеевої С.А., секретаря палати Семиволос І.В., членів палати: Дяченка Ю.В., Маківського О.В., Фомінова Р.М., за участі голови дисциплінарної палати КДКА Сумської області Кондратенко С.Ю., розглянувши на засіданні дисциплінарної палати дисциплінарну справу стосовно адвоката Особи-1 (обліковується в Раді адвокатів Сумської області; свідоцтво № , видане дата Харківською обласною КДКА; рішення про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю № від дата), –

встановила:

Рішенням дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області від 03 квітня 2025 року була порушена дисциплінарна справа стосовно адвоката Особи-1 за скаргою Особи-2.

Розгляд дисциплінарної справи призначався на 16-30 годину 02 травня 2025 року в приміщенні КДКА Сумської області по вул. Петропавлівській, 68 в м. Суми.

Сторони по дисциплінарній справі були належним чином повідомлені про час, дату та місце розгляду дисциплінарної справи.

Скаржниця Особа-2. проживає за межами України, на засідання дисциплінарної палати 02.05.2025 р. не прибула.

У засіданні палати приймав участь представник скаржниці Особи-2 – Особа-3, повноваження якого підтверджені належними документами, який в усних поясненнях підтримав обставини скарги у повному обсязі.

Адвокат Особа-1 прибув на засідання дисциплінарної палати 02.05.2025, надав усні пояснення, якими підтримав доводи, викладені ним в письмових поясненнях від 18.03.2025 р.

Розгляд дисциплінарної справи було перенесено на 22.05.2025 року для надання сторонам дисциплінарної справи можливості вирішити конфлікт мирним шляхом, в іншому випадку наданий строк до 15.05.2025 р., запропоновано за наявності подати додаткові пояснення та додаткові документи.

07.05.2025 р. від представника скаржниці Особи-2. – Особи-3 надійшли додаткові пояснення, які долучені до матеріалів дисциплінарної справи.

16 травня 2025 р. від адвоката Особи-1 на електронні адреси Ради адвокатів Сумської області та КДКА Сумської області надійшла заява від 15.05.2025 р. про відвід членів дисциплінарної палати у повному складі та голови КДКА Сумської області Кондратенко С.Ю.

22 травня 2025 року на електронний адрес КДКА Сумської області надійшла заява Особа-1, що за сімейними обставинами він не може прийняти участь у розгляді дисциплінарної справи 22.05.25 р. о 16-30 год.

Цією ж заявою адвокат Особа-1 повідомив, що Сумським окружним адміністративним судом відкрите провадження по справі № 480/3515/25 за його позовом про визнання протиправними дій і скасування рішення дисциплінарної палати КДКА Сумської області від 03.04.2025 р. про порушення відносно нього дисциплінарної справи.

Просить зупинити провадження по дисциплінарній справі до вирішення справи № 480/3515/25 Сумським окружним адміністративним судом.

Представник скаржниці Особа-3 приймав участь у розгляді дисциплінарної справи 22.05.2025 р. у режимі відеозв'язку.

Адвокат Особа-1 на засідання дисциплінарної палати 22.05.25 р. не з'явився відповідно до поданої ним заяви.

У зв'язку з поданими адвокатом Особи-1 заявами від 15.05.25 та 22.05.25 р. розгляд дисциплінарної справи було відкладено на 17-00 годину 12.06.2025 р., про що сторони дисциплінарної справи були належним чином повідомлені.

09.06.2025 р. адвокатом Особи-1 подані завірені належним чином заяви про відвід членів палати від 15.05.2025 р. з додатками, заява від 22.05.2025 р., та науковий висновок Завальної Ж.В. щодо повноти формулювання умов договору.

Призначене на 12.06.2025 р. о 17-00 годині засідання дисциплінарної палати було перенесено на 17-30 годину 19.06.2025 р. через відсутність кворуму членів дисциплінарної палати КДКА Сумської області, про що сторони дисциплінарної справи були належним чином повідомлені.

Адвокат Особа-1 прибув на засідання дисциплінарної палати 19.06.2025 р.

Представник скаржниці Особа-3 приймав участь у засіданні палати в режимі відеозв'язку.

У задоволенні заяв адвоката Особа-1 від 15.05.25 та 22.05.25 р. було відмовлено за безпідставністю вимог.

В ході розгляду дисциплінарної справи встановлено:

До КДКА Сумської області звернулася гр. Фірсова Людмила Іванівна відносно дій адвоката Особи-1, якими, на її думку, адвокат порушено правила адвокатської етики.

Просить розглянути питання щодо перевірки відомостей, викладених у скарзі Особи-2. від 24.12.2024р. року на невиконання або неналежне виконання своїх професійних обов'язків адвокатом Особою-1 що може мати наслідком дисциплінарну відповідальність адвоката.

У скарзі Особа-2. зазначається, що 16.08.2023 року між нею та Особою-1 був укладений договір про надання правничої допомоги щодо питання розірвання шлюбу між Особою-2. і Особою-4 та поділу сумісного майна з подальшим зверненням із позовною заявою до суду.

Відповідно до укладеного договору Особа-2 сплатила адвокату гонорар у розмірі 20000,00 грн та 1500,00 грн. на витрати адвоката.

Особа-2. зазначає, що до 29.03.2024 р. від адвоката Особа-1 не було отримано жодного звіту про надані послуги. Вважає, що адвокат неналежно виконував свої обов'язки.

Зазначає, що листом від 29.03.2024р. адвокат Особа-1 повідомив, що час, за який сплачено гонорар відпрацьовано і для подальшої співпраці вона має перерахувати додаткові кошти на його рахунок.

26.04.2024 р. на її електронну адресу від адвоката Особа-1 надійшов звіт про виконану роботу.

Відповідно до змісту звіту від 26.04.2024 р., надісланого адвокатом Особою-1 на електронну адресу скаржниці, ним виконана робота (дослівно):

«- здійснено понад 70 особистих спілкувань по справі із КЛІЄНТОМ та особами, що пов'язані із виконанням доручення, в тому числі із використанням електронних засобів зв'язку по отриманню необхідної інформації, наданню консультацій і роз'яснень правового характеру та звітів по предмету договору, в тому числі:

- 64 особистих листувань із КЛІЄНТОМ із використанням електронних засобів зв'язку,
- досліджено зміст документів правового характеру на більше ніж 70 арк.;
- складено 17 документів правового характеру на 20 арк.;
- сплановані заходи по справі та вчинено погоджені із КЛІЄНТОМ дії. В тому числі:
- прийняття доручення із укладанням письмового договору – 2 год.;
- систематизація наданої КЛІЄНТОМ інформації при укладанні договору – 2 год.
- планування заходів по виконанню доручення, вивчення та систематизація додатково отриманої від КЛІЄНТА інформації і документів на 70 арк. – 5 год.
- визначення і погодження із КЛІЄНТОМ змісту вимог, предмету та обставин доказування і наявних доказів - 2 год.
- визначення і погодження із КЛІЄНТОМ складу можливих свідків та обставин, які можуть бути ними підтверджено – 1,5 год.;

- планування і представництво КЛІЄНТА при спілкуванні із зацікавленою особою (Особа-3) - 1,5 год.
- визначення і погодження із КЛІЄНТОМ порядку вчинення можливих дій і документів -2 год.
- технічні дії пов'язані із виконанням доручення (як то друк та копіювання документів, понесення витрат на придбання необхідних канцелярських матеріалів, використання засобів електронного зв'язку, отримання поштових послуг т.і.) – 1,5 год.
- складання документів правового характеру – 41,5 год. в тому числі:
- підготовка і надання КЛІЄНТУ письмових консультацій та роз'яснень правового характеру і звітів по предмету договору – 35 год;
- підготовка проекту звернення КЛІЄНТА до Особи-4- 4 год.;
- складання даного звіту -2,5 год.

Всього при виконанні доручення КЛІЄНТА АДВОКАТОМ витрачено часу: 59 годин із яких за умовами договору сплачено АДВОКАТУ гонорар за 40 годин дій та має бути додатково сплачено АДВОКАТУ гонорар за 19 годин (п.2.2.): 19 годин x 500 грн. = 9500 грн. Всього при виконанні доручення КЛІЄНТА АДВОКАТОМ витрачено 1500 грн. які авансом компенсовані АДВОКАТУ за умовами договору (п.2.6.). В тому числі: 1350 грн. витрат на послуги електронного зв'язку (із розрахунку не менше 150 грн. на місяць: 1350 = 150 грн. x 9 місяців) та 150 грн. інших необхідних АДВОКАТУ визначених в п.2.6. витрат.»

Проте скаржниця зазначає, що більшість наданих відомостей у звіті адвоката Особа-1 від 26.04.2024 р. не відповідають дійсності в зв'язку з тим, що підтверджень виконання саме цих дій адвокатом станом на 24.12.2024 р. не надано, що ставить під сумнів взагалі діяльність адвоката щодо виконання її доручень.

Зазначає, що позовна заява не подана до суду, проект позовної заяви не надано ні в паперовому, ні в електронному вигляді. Ніяких пояснень про хід справи та підтверджень витрачених коштів не надано.

Просить притягнути адвоката Особа-1 до дисциплінарної відповідальності шляхом позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю за грубе порушення правил адвокатської етики та вчинення дій, які підпадають під кваліфікацію ст.ст. 189, 190 ККУ, що підриває авторитет адвокатури України.

Також скаржниця просить зобов'язати адвоката Особа-1 відшкодувати їй 20000 тис. грн. випланих як гонорар за умовами договору, який на її думку не був виконаний адвокатом та відшкодувати моральну шкоду в розмірі 9500,00 грн. за приниження її честі та гідності.

Адвокат Особа-1 надав письмові пояснення, в яких заперечує проти доводів, наведених у скарзі Особи-2. та вважає, що обов'язки за договором виконав у повному обсязі, тому немає підстав для притягнення до дисциплінарної відповідальності.

Перевіривши факти, викладені у скарзі Особи-2 та ознайомившись із доводами її представника Особи-3 під час розгляду дисциплінарної справи, письмовими та усними поясненнями адвоката Особа-1, даними під час розгляду дисциплінарної справи 02.05.2025 р. та 19.06.2025 р., доданими до матеріалів дисциплінарного провадження доказами, дисциплінарна палата Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області вважає, що скарга підлягає частковому задоволенню, виходячи з наступного:

Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» передбачає дотримання Правил адвокатської етики (далі - Правила) як одного з основних професійних обов'язків адвоката.

Відповідно до ч. 1 ст. 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний дотримуватись присяги адвоката України та правил адвокатської етики. Адвокату заборонено використовувати свої права всупереч правам, свободам та законним інтересам клієнта.

Відповідно до ч.2 ст.11 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», приймаючи присягу, адвокат присягає у своїй адвокатській діяльності дотримуватися принципів верховенства права, законності, незалежності та конфіденційності, правил адвокатської етики, чесно і сумлінно

забезпечувати право на захист та надавати правову допомогу відповідно до Конституції і законів України, з високою відповідальністю виконувати покладені на нього обов'язки, бути вірним присязі.

Частина 1 ст. 4 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» визначає, що адвокатська діяльність здійснюється на принципах верховенства права, законності незалежності, конфіденційності та уникнення конфлікту інтересів. Дана норма кореспондується з ч. 1 ст. 7 Правил адвокатської етики, згідно якої у своїй професійній діяльності адвокат зобов'язаний використовувати всі свої знання та професійну майстерність для належного захисту й представництва прав та законних інтересів фізичних юридичних осіб, дотримуватись чинного законодавства України, сприяти утвердженню та практичній реалізації принципів верховенства права та законності.

Згідно ст. 26 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвокатська діяльність здійснюється на підставі договору про надання правничої допомоги.

Відповідно до п. 4 ч. 1 ст. 1 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», договір про надання правничої допомоги - домовленість, за якою одна сторона (адвокат, адвокатське бюро, адвокатське об'єднання) зобов'язується здійснити захист, представництво або надати інші види правничої допомоги другій стороні (клієнту) на умовах і в порядку, що визначені договором, а клієнт зобов'язується оплатити надання правничої допомоги та фактичні витрати, необхідні для виконання договору. Аналогічні положення закріплені у ст. 14 Правил адвокатської етики.

Пунктом 3 статті 27 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» встановлено, що до договору про надання правової допомоги застосовуються загальні вимоги договірної права.

Пунктом 5 статті 27 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» встановлено, що договір про надання правової допомоги не може суперечити Конституції України та законам України, інтересам держави і суспільства, його моральним засадам, присязі адвоката України та правилам адвокатської етики.

Статтею 638 Цивільного Кодексу України передбачено, що договір є укладеним, якщо сторони в належній формі досягли згоди з усіх істотних умов договору. Істотними умовами договору є умови про предмет договору.

Статтею 26 Правил адвокатської етики передбачено, що адвокат зобов'язаний інформувати клієнта про його законні права та обов'язки. Адвокат повинен з розумною періодичністю інформувати клієнта про хід та результати виконання доручення і своєчасно відповідати на запити клієнта про стан його справи. Інформація має подаватися клієнту в обсязі, достатньому для того, щоб він міг приймати обґрунтовані рішення стосовно суті свого доручення та його виконання.

У статті 27 Правил адвокатської етики зазначено, що кожному дорученню, незалежно від розміру обумовленого гонорару, адвокат повинен приділяти розумно необхідну для його успішного виконання увагу.

При виконанні доручення адвокат зобов'язаний використати всі розумно необхідні і доступні йому законні засоби для надання ефективної професійної правничої (правової) допомоги клієнту, здійснення його захисту або представництва.

Адвокат повинен намагатися оперативно виконувати доручення клієнта, визначених в договорі про надання правової допомоги, дотримуючись при цьому всіх інших вимог, що пред'являються законом і Правилами.

Відповідно до абзацу 2 ст. 11 Правил адвокатської етики, адвокат зобов'язаний надавати професійну правничу (правову) допомогу клієнту, здійснювати його захист та представництво компетентно і добросовісно, що передбачає знання відповідних норм права, наявність необхідного досвіду їх застосування, доскональність у врахуванні всіх обставин, що стосуються доручення клієнта та можливих правових наслідків його виконання, ретельну підготовку до виконання доручення.

Стаття 12-1 Правил адвокатської етики визначає, що адвокат повинен бути добропорядним, чесно та гідно виконувати свої професійні обов'язки.

Статтею 7 Правил адвокатської етики встановлено, що у своїй професійній діяльності адвокат (адвокатське бюро, адвокатське об'єднання) зобов'язаний використовувати всі свої знання та професійну майстерність для належного захисту й представництва прав та законних інтересів клієнта, дотримуючись чинного законодавства України, сприяти утвердженню та практичній реалізації принципів верховенства права та законності.

Дисциплінарною палатою КДКА Сумської області встановлено, що з тексту договору про надання правничої допомоги від 16.08.2023 року, укладеного між адвокатом Особою-1 та Особою-2., не вбачається зміст доручення, не визначений предмет договору: яка саме правова допомога має надаватися за угодою, де вона має надаватись, строки виконання доручення і строки дії договору.

З наукового висновку щодо повноти формулювання умов договору, доданого адвокатом Особою-1 до матеріалів справи, не вбачаються повноваження Завальної Ж.В. на надання такого висновку. Крім того, текст зазначеного висновку не спростовує відсутність в укладеному договорі від 16.08.2023 р. визначеного предмету договору, строків виконання доручення та яка саме правова допомога повинна була надаватися за цим договором.

Таким чином, дисциплінарна палата приходить до висновку, що адвокат Особа-1 допустив неналежне виконання своїх професійних обов'язків, не забезпечив надання своєму клієнту ефективної професійної правової допомоги, з розумною періодичністю не інформував скаржницю про хід та результати виконання доручення, а інформація не подавалася Особі-2 в обсязі, достатньому для того, щоб вона могла приймати обґрунтовані рішення стосовно суті свого доручення та його виконання. Проігнорувавши прохання скаржниці, адвокат не надав підтвердження факту надання виду та обсягу правової допомоги, обмежившись лише певним переліком послуг, який неможливо встановити чи перевірити. Своїми діями адвокат створив для скаржниці умови невизначеності та нерозуміння суті наданих послуг та фактично не виконав умови договору, що передбачені п. 1 договору про надання правничої допомоги.

Подання адвокатом Особою-1 звіту про надані послуги по проходженні більше семи місяців після укладення договору про надання правової допомоги та лише після назрівання конфлікту зі скаржницею, свідчить про те, що адвокат діяв недобросовісно, виконуючи свої професійні обов'язки.

Проаналізувавши встановлені обставини та оцінивши усі докази у справі, дисциплінарна палата КДКА Сумської області вважає встановленим порушення адвокатом Особою-1 Присяги адвоката України, ст.ст. 1, 4, 11, 21, 26, 27 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», ст.ст. 7, 11, 12-1, 18, 26, 27 Правил адвокатської етики, що у відповідності до ст. 34 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» є підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності.

Відповідно до ч.1 ст.33 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвоката може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження з підстав, передбачених цим Законом.

Статтею 34 Закону передбачено, що Підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку.

Дисциплінарними проступками, згідно частини 2 ст. 34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», є: 1) порушення вимог несумісності; 2) порушення присяги адвоката України; 3) порушення правил адвокатської етики; 4) розголошення адвокатської таємниці або вчинення дій, що призвели до її розголошення; 5) невиконання або неналежне виконання своїх професійних обов'язків; 6) невиконання рішень органів адвокатського самоврядування; 7) порушення інших обов'язків адвоката, передбачених законом.

Статтею 35 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» передбачено, що за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень: 1) попередження; 2) зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року; 3) для адвокатів України - позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України, а для адвокатів іноземних держав - виключення з Єдиного реєстру адвокатів України.

Адвокат може бути притягнутий до дисциплінарної відповідальності протягом року з дня вчинення дисциплінарного проступку.

Згідно ст. 66 Правил адвокатської етики, за порушення Правил адвокатської етики до адвоката можуть бути застосовані заходи дисциплінарної відповідальності в порядку, передбаченому чинним законодавством про адвокатуру та адвокатську діяльність, а також актами Національної асоціації адвокатів України.

Відповідно до ст.67 Правил адвокатської етики при застосуванні дисциплінарних стягнень за порушення Правил адвокатської етики дисциплінарні органи адвокатури мають виходити із загальних засад юридичної відповідальності, зокрема, повинні застосовувати заходи дисциплінарної відповідальності лише за винні правопорушення.

Відповідно до статті 50 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури не наділена повноваженнями щодо повернення гонорару.

Визначаючи вид дисциплінарного стягнення, приймаються до уваги обставини вчинення проступку та його наслідки, особа адвоката Особа-1, а саме те, що до дисциплінарної відповідальності адвокат Особа-1 не притягувався.

На підставі викладеного, відповідно до ст.ст. 33,34,36-39,41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», дисциплінарна палата Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області одноголосно (члени палати, які беруть участь у засіданні та приймають участь у голосуванні), -

вирішила:

1. Притягнути адвоката Особу-1 за вчинення дисциплінарного проступку до дисциплінарної відповідальності із застосуванням дисциплінарного стягнення у виді попередження.
2. Рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності направити адвокату Особі-1 за місцем реєстрації, яке зазначене в Єдиному реєстрі адвокатів України, або направити на електронну адресу, зазначену в профайлі адвоката.
3. Дане рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності направити особі, яка ініціювала дисциплінарне провадження – Особі-2.

Відповідно до ч.1 ст. 42 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» рішення дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області може бути оскаржено протягом 30 (тридцяти) днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або суду. Оскарження рішення не зупиняє його дії.

**Голова дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

С.А. Сергєєва

**Секретар дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

І.В. Семиволос

**Голова Кваліфікаційно-дисциплінарної
комісії адвокатури Сумської області**

С.Ю. Кондратенко

40000, м. Суми, вул. Петропавлівська, 68
тел: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, веб-сайт: www.vkdka.org

68 Petropavlivska Street, Sumy, 40000 Ukraine
phone: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, web-site: www.vkdka.org

РІШЕННЯ

про притягнення до дисциплінарної відповідальності

19 червня 2025 року

м. Суми

Дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області у складі: голови палати Сергеевої С.А., секретаря палати Семиволос І.В., членів палати: Дяченка Ю.В., Маківського О.В., Фомінова Р.М., за участі голови дисциплінарної палати КДКА Сумської області Кондратенко С.Ю., розглянувши на засіданні дисциплінарної палати дисциплінарну справу стосовно адвоката Ооба-1 (обліковується в Раді адвокатів Сумської області; свідоцтво № , видане дата радою адвокатів Сумської області; рішення про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю № від дата), –

встановила:

Рішенням дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області від 02 травня 2025 року була порушена дисциплінарна справа стосовно адвоката Ооба-1 за скаргою Ооба-2.

Розгляд дисциплінарної справи було призначено на 16-00 годину 22 травня 2025 року в приміщенні КДКА Сумської області по вул. Петропавлівській, 68 в м. Суми.

Сторони по дисциплінарній справі були належним чином повідомлені про час, дату та місце розгляду дисциплінарної справи.

Скаржник Ооба-2 мешкає в Полтавській області і на засідання дисциплінарної палати прибути не зміг.

Адвокат Ооба-1 на засідання дисциплінарної палати також не прибув, подав заяву з проханням відкласти розгляд дисциплінарної справи на іншу дату у зв'язку з хворобою.

У зв'язку із зазначеними обставинами засідання дисциплінарної палати було перенесено на 16-30 годину 12 червня 2025 року.

12.06.2025 р. від адвоката Ооба-1 вдруге надійшла заява з проханням відкласти розгляд справи через його хворобу.

Із зазначених причин розгляд дисциплінарної справи було відкладено на 17-00 годину 19.06.2025 р., про що сторони дисциплінарного провадження були належним чином повідомлені.

Адвокат Ооба-1 на засідання дисциплінарної палати 19.06.2025 р. не з'явився, про причини неявки не повідомив, належних документів, що підтверджували б поважність причини його неявки на засідання дисциплінарної палати КДКА Сумської області, не надав.

У відповідності до частини 2 статті 40 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» неявка адвоката чи особи, яка ініціювала питання дисциплінарної відповідальності адвоката, на засідання дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури без поважних причин за умови наявності доказів завчасного повідомлення зазначених осіб про місце, день і час засідання не перешкоджає розгляду дисциплінарної справи. У разі повторної неявки зазначених осіб на засідання палати розгляд справи здійснюється за їх відсутності незалежно від причин неявки.

Дисциплінарна палата Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області вважає за можливе розглянути дисциплінарну справу за наявними в ній матеріалами.

В ході розгляду дисциплінарної справи встановлено:

До КДКА Сумської області звернувся гр. Особа-2 із скаргою про притягнення адвоката Особи-1 до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного

проступку і просить зобов'язати його повернути сплачені кошти, оскільки ніякої роботи він не виконав.

Скаржник зазначає, що у листопаді 2024 року, розраховуючись карткою в магазині, він дізнався, що його картка заблокована, та через «Дію» з'ясував, що був суд та вже є виконавче провадження. Знайомий порекомендував йому швидко шукати адвоката і написав Особі-1 з проханням поради досвідченого адвоката в м. Полтава, тому що сам він проживає в Полтавській області. Особа-1 запропонував свої послуги і відповів, що він може зайнятися цією справою. В той же вечір попросив 2000 грн за ознайомлення. Вони надали йому всі скріншоти з номерами справи та ідентифікатором.

Ознайомившись зі справою, Особа-1 написав повідомлення:

[09.11.2024, 15:55] «По вартості послуг: 1) я гарантую, тобто 8940,77 грн ви точно економите; 2) за роботу (ознайомлення зі справою, підготовку позовної заяви та участь в судових засіданнях) - вартість 15000 грн, далі гонорар успіху адвоката - 10 відсотків додатково (вираховується з тієї суми, яку ви зекономите з урахуванням сплати 15000 грн), тобто якщо я своєю роботою закриваю повністю ваш борг у розмірі 122861,57, то ви оплачуєте, окрім моїх послуг в 15000 грн, додатково 10800 гонорару успіху, ваша економія 97061,57 грн, якщо, наприклад, у вас залишається тіло кредиту 24000 грн, то ви сплачуєте додатково до 15000 грн - 8300 грн гонорару успіху, економія майже 75000 грн».

[09.11.2024, 15:55] «Така математика, якщо погоджуєтесь, копія паспорту та вашого коду для складення договору та оплата на карту в розмірі 15000 грн, і я починаю працювати, строки виконання - 2-3 місяці».

Скаржник Ооба-2 погодився на запропоновані умови, між ним та адвокатом Особою-1 був підписаний договір від 9 листопада 2024 № 09/11 про надання правової допомоги, та він перерахував адвокату ще 15000 грн.

Через деякий час скаржник звернувся до адвоката Ооба-1 за допомогою з представництва в ТЦК, та перерахував ще 10000 грн, + «потрібно заплатити в суд» 2000 грн, та за те, що було зроблено два адвокатських запита 2000 грн, але договір Ооба-1 не надав.

Через деякий час скаржник почав телефонувати адвокату, так як не було жодної інформації стосовно його дій. Проте жодного звіту про виконану роботу адвокат Ооба-1 йому не надав.

Скаржник зазначає, що 28 січня 2025 року адвокат Ооба-1 направив йому договір від 9 листопада 2024 р. про надання правової допомоги у ТЦК, але в зв'язку з тим, що сума гонорару в ньому була зазначена 5000 грн, тоді як було заплачено 11.12.2024 р 14000 грн, він цей договір не підписав.

Зазначає, що в січні 2025 року дізнався про відгуки інших клієнтів, суть котрих була - людина бере кошти і потім зникає, зрозумів, що така ж сама ситуація сталася і у нього. Його номер телефону адвокатом був заблокований, а якщо він телефонував з номера товариша, то Ооба-1 просто не брав трубки, міг написати у месенжер «зайнятий» чи «пізніше зателефоную», але результат був нульовий, а потім взагалі перестав виходити на зв'язок.

Пояснює, що багато разів йому були потрібні консультації адвоката, передбачені договором та домовленостями, але він не міг отримати жодної консультації адвоката Ооба-1, з яким він уклав договір.

Скаржник зазначає, що бездіяльність адвоката привела до того, що за цей час виконавець почав дії та виставив на торги його землю. Для нього це дуже суттєво, земля - це його спадщина, пам'ять про матір, і він працює на землі, вона для нього має велику цінність.

Зазначає, що 06.02.2025 р. та 11.02.2025 р. він написав адвокату два листи на вказану в реквізитах договору електронну адресу, де наголосив, що той порушує умови договору, але відповідь по цей час так і не отримав. На телефонні дзвінки адвокат не відповідає, але через знайомих він дізнався, що людина ходить на судові засідання у місті Суми та живе своїм звичайним життям.

Вважає, що в зв'язку з тим, що Особа-1 не підготував ні клопотання про поновлення строку розгляду, ні заяви про перегляд заочного рішення, не надав допомоги в ТЦК, 02.05.2025 відбудуться торги з продажу належного йому майна.

До скарги додано: копія листа від 06.02.2025 р., копія листа від 11.02.2025 р., банківські виписки про переказ коштів на суму 2010 грн. від 09.11.2024; на суму 15050 грн від 10.11.2024; на суму 14000 від 11.12.2024 отримувач яких зазначений Особа-1; копія договору про надання правничої допомоги від 09.11.2024 у справі 529/1608/23; копія договору

про надання правової допомоги у процесі, пов'язаному з отримання повісток до ТЦК та СП від 09.11.2024.

Головою дисциплінарної палати КДКА Сумської області Сергєєвою С.А. було направлено адвокату Особи-1 для ознайомлення скаргу з додатками та запропоновано надати письмове пояснення на скаргу в строк до 17.04.2025.

Адвокат Ооба-1 на день розгляду 12.06.2025 р. дисциплінарної справи письмове пояснення на скаргу не надав.

Перевіривши факти, викладені у скарзі та ознайомившись з доводами скаржника Особи-2, дисциплінарна палата вважає, що скарга підлягає частковому задоволенню, виходячи з наступного:

Відповідно до ч. 1 ст. 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний дотримуватись присяги адвоката України та правил адвокатської етики. Адвокату заборонено використовувати свої права всупереч правам, свободам та законним інтересам клієнта.

Відповідно до ч.2 ст.11 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», приймаючи присягу, адвокат присягає у своїй адвокатській діяльності дотримуватися принципів верховенства права, законності, незалежності та конфіденційності, правил адвокатської етики, чесно і сумлінно забезпечувати право на захист та надавати правову допомогу відповідно до Конституції і законів України, з високою відповідальністю виконувати покладені на нього обов'язки, бути вірним присязі.

Частина 1 ст. 4 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» визначає, що адвокатська діяльність здійснюється на принципах верховенства права, законності незалежності, конфіденційності та уникнення конфлікту інтересів. Дана норма кореспондується з ч. 1 ст. 7 Правил адвокатської етики, згідно якої у своїй професійній діяльності адвокат зобов'язаний використовувати всі свої знання та професійну майстерність для належного захисту й представництва прав та законних інтересів фізичних юридичних осіб, дотримуватись чинного законодавства України, сприяти утвердженню та практичній реалізації принципів верховенства права та законності.

Відповідно до ч. 3 ст. 7 Правил адвокатської етики, адвокат не має права в своїй професійній діяльності вдаватися до засобів та методів, які суперечать чинному законодавству або цим Правилам.

Відповідно до абз. 2 ст. 11 Правил адвокатської етики, адвокат зобов'язаний надавати професійну правничу (правову) допомогу клієнту, здійснювати його захист та представництво компетентно і добросовісно, що передбачає знання відповідних норм права, наявність необхідного досвіду їх застосування, доскональність у врахуванні всіх обставин, що стосуються доручення клієнта та можливих правових наслідків його виконання, ретельну підготовку до виконання доручення.

Відповідно до абз. 1 ст. 12-1 Правил адвокатської етики адвокат повинен бути добропорядним, чесно та гідно виконувати свої професійні обов'язки.

Відповідно до ст. 18 Правил адвокатської етики, адвокат інформує клієнта щодо ведення дорученої йому справи, у тому числі щодо правової позиції у справі. Адвокат повинен неупереджено й об'єктивно повідомити клієнту наявність відомих йому фактичних і правових підстав, які можуть позитивно або негативно впливати на ймовірне виконання певного доручення, і поінформувати в загальних рисах, який час і обсяг роботи вимагатиметься для виконання цього доручення та які правові наслідки досягнення результату, що бажає клієнт.

Статтею 26 Правил адвокатської етики передбачено, що адвокат зобов'язаний інформувати клієнта про його законні права та обов'язки. Адвокат повинен з розумною періодичністю інформувати клієнта про хід та результати виконання доручення і своєчасно відповідати на запити клієнта про стан його справи. Інформація має подаватися клієнту в обсязі, достатньому для того, щоб він міг приймати обґрунтовані рішення стосовно суті свого доручення та його виконання.

Статтею 27 Правил адвокатської етики передбачено, що кожному дорученню, незалежно від розміру обумовленого гонорару, адвокат повинен приділяти розумно необхідну для його успішного виконання увагу. При виконанні доручення адвокат зобов'язаний використати всі розумно необхідні і доступні йому законні засоби для надання ефективної професійної правничої (правової) допомоги клієнту, здійснення його захисту або представництва. Адвокат повинен намагатися оперативного виконувати доручення клієнта, визначених в договорі про надання правової допомоги, дотримуючись при цьому всіх інших вимог, що пред'являються законом і Правилами.

Відповідно до статті 2 Правил адвокатської етики дія цих Правил поширюється на всі види адвокатської діяльності та в частині, визначеній Правилами, – на іншу діяльність (дії) адвоката, яка може вступити в суперечність з його професійними обов'язками або підірвати престиж адвокатської професії.

За наявними в матеріалах перевірки документами дисциплінарною палатою КДКА Сумської області встановлено, що на час розгляду дисциплінарної справи будь-яких матеріалів, які б свідчили про належне виконання обов'язків по наданню обумовленої правової допомоги Особі-2 адвокат Ооба-1 не надав.

Дисциплінарна палата дійшла висновку, що адвокат Ооба-1 не приділив розумно необхідної уваги для успішного виконання доручення скаржника, не забезпечив надання своєму клієнту ефективної професійної правової допомоги, оскільки не намагався оперативного виконати доручення клієнта, визначене в договорі про надання правової допомоги, не подав на вимогу клієнта звіт про надані послуги що свідчить про те, що адвокат діяв недобросовісно та не виконував свої професійні обов'язки.

Адвокат Ооба-1 не інформував скаржника про хід та результати виконання доручення. Проігнорував прохання скаржника, не підтвердив факт надання виду та обсягу наданої правової допомоги. Своїми діями адвокат створив для скаржника умови невизначеності та нерозуміння суті наданих послуг та фактично не виконав умови договору.

У таких діях адвоката Ооба-1 вбачаються не лише порушення ст. 27 Правил адвокатської етики, а й статті 11, 12-1 Правил. Адвокат допустив неналежне виконання своїх професійних обов'язків.

Щодо вимоги скаржника про повернення сплаченого гонорару зазначаємо про наступне.

Відповідно до ч. 1 ст. 35 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень:

- 1) попередження;
- 2) зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року;
- 3) для адвокатів України - позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України, а для адвокатів іноземних держав - виключення з Єдиного реєстру адвокатів України.

Отже, чинним законодавством не передбачено примушування кваліфікаційно-дисциплінарними комісіями адвокатури повернення адвокатами клієнтам гонорару повністю або частково чи стягнення шкоди.

Проаналізувавши встановлені обставини та оцінивши усі докази у справі, відсутність пояснень адвоката Ооба-1, дисциплінарна палата КДКА Сумської області вважає встановленим порушення адвокатом Особою-1 Присяги адвоката України, ст.ст. 26, 27 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», ст.ст. 7, 8, 11, 12-1, 18, 26, 27 Правил адвокатської етики, що у відповідності до ст. 34 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» є підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності.

Відповідно до ч.1 ст.33 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвоката може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження з підстав, передбачених цим Законом.

Статтею 34 Закону передбачено, що Підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку.

Дисциплінарними проступками, згідно частини 2 ст. 34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», є: 1) порушення вимог несумісності; 2) порушення присяги адвоката України; 3) порушення правил адвокатської етики; 4) розголошення адвокатської таємниці або вчинення дій, що призвели до її розголошення; 5) невиконання або неналежне виконання своїх професійних обов'язків; 6) невиконання рішень органів адвокатського самоврядування; 7) порушення інших обов'язків адвоката, передбачених законом.

Статтею 35 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» передбачено, що за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень: 1) попередження; 2) зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року; 3) для адвокатів України - позбавлення права на заняття адвокатською

діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України, а для адвокатів іноземних держав - виключення з Єдиного реєстру адвокатів України.

Адвокат може бути притягнутий до дисциплінарної відповідальності протягом року з дня вчинення дисциплінарного проступку.

Згідно ст. 66 Правил адвокатської етики, за порушення Правил адвокатської етики до адвоката можуть бути застосовані заходи дисциплінарної відповідальності в порядку, передбаченому чинним законодавством про адвокатуру та адвокатську діяльність, а також актами Національної асоціації адвокатів України.

Відповідно до ст.67 Правил адвокатської етики при застосуванні дисциплінарних стягнень за порушення Правил адвокатської етики дисциплінарні органи адвокатури мають виходити із загальних засад юридичної відповідальності, зокрема, повинні застосовувати заходи дисциплінарної відповідальності лише за винні правопорушення.

Відповідно до статті 50 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури не наділена повноваженнями щодо повернення гонорару

Визначаючи вид дисциплінарного стягнення, приймаються до уваги обставини вчинення проступку та його наслідки, особа адвоката Ооба-1, а саме те, що раніше відносно адвоката Ооба-1 порушувалася дисциплінарна справа з аналогічних обставин, яка була закрита за заявою скаржника, після повернення скаржнику адвокатом Особою-1. суми сплаченого гонорару.

На підставі викладеного, відповідно до ст.ст. 33,34,36-39,41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», дисциплінарна палата Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області одногolosно (члени палати, які беруть участь у засіданні та приймають участь у голосуванні), -

вирішила:

1. Притягнути адвоката Ооба-1 за вчинення дисциплінарного проступку до дисциплінарної відповідальності із застосуванням дисциплінарного стягнення у виді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк 3 (три) місяці.
2. Рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності направити адвокату Особі-1 за місцем реєстрації, яке зазначене в Єдиному реєстрі адвокатів України, або направити на електронну адресу, зазначену в профайлі адвоката.
3. Дане рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності направити особі, яка ініціювала дисциплінарне провадження – Особі-2, адреса.

Відповідно до ч.1 ст. 42 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» рішення дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області може бути оскаржено протягом 30 (тридцяти) днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або суду. Оскарження рішення не зупиняє його дії.

**Голова дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

С.А. Сергєєва

**Секретар дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

І.В. Семиволос

Голова КДКА Сумської області

С.Ю. Кондратенко